

BEN İNSAN YERYÜZÜNÜN EFENDİSİ!

**MEHMET YAŞAR
SOYALAN**

Ben insan;

Doğan, büyüyen, gelişen, gençleşen,
ihtiyarlayan, görürken görmez, yürürken
yürümez olan ve sonunda ölen bir canlıyım.
Yiyen, içen, uyuyan, acıkan, susayan, yorulan,
dışkılayan, tırnakları olan, kılları uzayan,
saçları dökülen bir yaratığım.

Ben insan; gülen ve ağlayan, sevinen
ve üzülen, seven ve nefret eden, acıyan ve
kızan bir varlığım. Çok toplayan az dağıtan,
yığıldıkça yığan, genellikle cimri, nankör, inatçı,
benmerkezci, hırslı, doyumsuz, mızıkçı,
uyumsuz, tartışmacı, altındakini ezen,
üstündekini kutsayan bir türüm.

Çok zaman hayra kullanmasam da
soran, sorgulayan, araştıran, düşünen,
değiştiren, dönüştüren, oluşturan, keşfeden bir
özellikle de sahibim.

Ben insan, evrenin efendisi... Varlığı
en çok kendisini rahatsız eden, yeryüzü
serüveni kendi soyunu katletme ve kurutmadan
ibaret olan bir varlık. Kendi soyunu yok etmek
için doğuran, üreten, inşa eden ve sonrasında
yok eden bir varlık. Her durumda keşfeden ve
örten, üreten ve kirleten, yapan ve yıkan, ifsat
eden yegâne canlı.

Ben insan...

Tüm yeryüzü avuçlarımda bir çamur
haline dönüşmüş. Bir elim gökyüzünde,
yıldızları birbirine düşürüyor, diğer elim
denizlerin içinde canlı-cansız ayırmadan

hepsini yok ediyor. Bedenime üflenlen
Gerçekliğe değil, mayamdaki çamurluğa
öykünüyorum. Bundan olsa gerek, efendisi
olduğum yeryüzünü, bir çamur deryasına, içine
karışan her şeyi yutan bir bataklığa
dönüştürmüşüm.

Bu durumdan şikâyetçi olduğuma dair,
elle tutulur bir emare de yok. Çamur
deryasında gül yetiştirip, kalpler fethedeceğimi
sanıyorum. Bataklığa dökülen bütün ırmakların
kan kırmızı akıyor olması, beni böyle bir
yanılsamaya itmiş de diyemem. Gül yetiştirme
iddiam sadece maskem olmuş. Aslında ben
bataklığın her şeyi yutan büyüüne
vurulmuşum.

İrmaklar niçin kan kırmızısı veya
mürekkep mavisi akıyor, hiç sormadım, çünkü
bu şu an tam da benim istediğim şey. Bu
durum, beni ve yaptıklarımı tamamlıyor.

Yaptıklarımın gökleri bulutsuz, toprağı
yağmursuz, ırmakları balıksız, dağları karsız
bıraktığını anlamak istemem. Çöllerin
yeşermesi, bataklıkların verimli ovalara
dönüşmesi, ırmakların çağıldaması, en
önemlisi de çocukların teknolojik sahte
cennetlerden kaçıp doğa ile buluşması en
büyük kâbusum.

Ben insan... Evrenin efendisi, neden yaratıldığımı bir baksam, azıcık akletsem mayamın özünü. Her şeye hükmeden bir efendi değil, vekil, doğan ve ölen, yani yaratılmış bir efendi olduğumu bilsem, belki efendiliğin gerçek anlamda ne olduğunu anlayarak, hem kendim mutlu olacağım hem de efendisi olduklarım.

O zaman anlayacağım efendiliğin de bir sınırı, bir başı ve sonu olduğunu ve daha net bir şekilde göreceğim, her efendinin bir efendisi olduğunu. Yaptığım şeyin efendilik değil de bir nevi taşeronluk olduğunu bir farketsem; Yaratıcımın “İnsan, düşünsün bir, neden yaratıldı! Vücudunun dışarı attığı (pis) bir meniden! Bel ile leğen kemikleri arasındaki bir sudan”(86/4-7).

Sözlerinin ne anlama geldiğini kavrayacak ve haddimi bilecektim. Sonunda herhangi bir canlı gibi, örneğin bir böcek, bir ot, bir balık veya keçi gibi yaratılmış bir varlık olduğumu anlayacak, beni farklı kılan şeyin, vücudumun kıvraklığı ve iki ayaküstünde durabilmem veya maharetli ellere sahip olmam değil, sorgulama ve inşa etme yeteneğimin olduğunu görecektim. Ama göremedim.

Ben insan... Yaratıcımın bana; “dünya senden ibaret değildir. Sen her şey değilsin, her kararın kendinden çıktığını mı sanıyorsun?

Evrendeki hayat seninle başlamadı. Sen var olmandan önce evren, nice yıllar sensiz yaşadı. Sen yoktun ama hayat devam ediyor, ırmaklar akıyor, kuşlar ötüyordu.

Sen yoktun ama açıklıktan ölen bir canlıya, susuzluktan kuruyan bir bitkiye rastlanmıyordu. Yani yeryüzü sen olmadan da hayatını idame ettirebiliyordu. Hiçbir varlık varlığını sana borçlu değildir. Yerden biten, gökten inen, karnı üzere sürünerek, ayakları üzerinde yürüyerek veya kanatlarını çırparak uçan her bir varlık kendi yasasına göre hayatını devridaim ettirip gidiyordu.

Taş taşlığını, kuş kuşluğunu, toprak topraklığını biliyordu. Sonra sen geldin. Sen sonra geldin, seni ben getirdim” dediğinde ben, Nasıl geldim? Neden geldim, nereden geldim, niçin geldim demeden sadece “ben” dedim. “Ben dediğim için benliğimi kaybettim, aklımı örttüm. Senin aslın, özün “ne” dediğinde “ben”, seni kim var etti dediğinde “ben” dedim. Her bir varlığı var eden seni de var etti dediğinde ben; “benim ilmim” dedim, “ben” dedim.

Ben insan... Evet, her şeyi Yaratıcı beni de yarattı. Hem de âdi bir sudan, yani bir damla meniden var etti. Sonra bana ruhundan üfledi, özünden bana benlik bahşetti ve ben bu benliği “ben”e çevirdim.

Ben insan... Bütün varlıklar, varlık olmaları hasebiyle birbirinin aynısıydı, bir ben farklıydım, farklılığım, benim maharetimden değil var edenimin böyle dilemesindendi. Bu benim üstünlüğüm değil imtihanımdı. Bu imtihanî konumum benim, düşünme, akletme, sorma, sorgulama, üretme ve inşa etme,

“hayır” diyebilme, var olanı değiştirip
dönüřtürme, bozma yeteneğimin de
kaynağıydı.

Öyle ki bu özellięim bana beni
yaratana reddetme, inkâr etme hakkını bahşetti.
Dilersem asi, dilersem muti olabilecektim. Bu
mutlak bir özgürlüktü ama aynı zamanda tam
bir sorumluluk haliydi. Yaratıcım, özgür yani
sorumluluk sahibi bir insan olarak bana,
‘yeryüzü sana bir sürelięine emanetimidir’
diyerek içindekileri emrime amade kıldı.

Emrime amade kıldı ama ben bunu
hem mutlak bir devir sandım hem de kendimi
mutlak ebedi bir egemen sandım. O bana, sana
bahředilenlerle hem kendini geliřtir ve hem de
emanetine verilenlerden gelecek kuřakların da
nasiplenmesini saęlamak için, emanete sahip
çık, çünkü senin efendiliğin bunlarla sınırlı.
Aman dikkat et, mayan çamurdandır,
bozmak da onarmak da var hamurunda. Sakın
ha sen bozgunculardan, sözünden, özünden
dönenlerden olma. Çamura bulanma. Farklı
olmanın farkı, budur” dediğinde ben, yine
“ben” dedim.

Ben insan... Hem süremi hem de
sınırımı unuttum. Onarmak bana ağır geldi,
yaktım, yıktım bozdum, kırdım, kirlettim.
İnsanlık bu sandım. Uyarılar ve uyarmalar bir
törlü beni uyarmadı, aksine her uyarı ben daha
bir dellendirdi, kibirlendirdi, celallendirdi. Hep
bahaneler ürettim, başkasının başına gelen
felaketi kendi zaferim sandım.

Ölüm benim için deęildi. Ben hep
genç kalacaktım, kendimi böyle aldattım.
Yerden, gökten, içinden, dışından, her bir

yönden ve her bir yerden uyarıcılar geldi, ben
uyanmadım. Önce uyarıcıları sonra kendi
ellerimi ve ayaklarımı, hatta aklımı katlettim.
Bana ruhundan üfledi, bana kendi özünden bir
nebze lütfetti. Ama ben bu lütfâ sırtımı
döndüm.

Kibirlendikçe kibirlendim. řimdi ben,
bizzat kendim felaket oldum. Dokunduęum her
şey yok oluyor. Kendi kendimi yok ediyorum
ama ben hala “ben” diyorum. Kendime, kendi
özüme, gözüme, kulağıma, elime, dilime
bakmadığım gibi yakın çevreme de uzak
çevreme de bakmadım. Baktım, baktım da
görmedim.

Gözüme; “göz”, elime; “el”, kalbime;
“kalp”, topraęa; toprak, ağaca; “aęaç”, daęa;
“daę”, suya; “su”, denize; “deniz”, güneře;
“güneř”, ölüme; “ölüm” dedim de ötesini
göremedim. Her şeyi bilen ben, Ölümümün
kıyametim olduğunu bilemedim. Her gün
binlercesine řahit olduğum enfüsi ayetleri,
afaki ayetlere aklımı ve zihnimi kapamışken
ben münzel ayetlere mi kalbimi açacaktım.
Devamlı “ben” derken bu nasıl
mümkün olacaktı. Olsa olsa en fazla münafık
olurdum.

Ben insan... řimdi, yeryüzü yetmedi
koca evreni de kendi cehennemime
çeviriyorum. Bile oynaya bu âlemde kendi
cehennemimi inşa ediyorum. Bunu yeryüzünün
cennete dönüřtürmek ikiyüzlülüęünün arkasına
gizlenerek yapıyorum.

Bazı noktalarda göstermelik, kendi tanımlamalarıma uygun, üstelik mazlum insan kardeşlerimin, emekleri, gözyaşları, aşkları ve cesetleri üzerine mevzi cennetler kuruyor olmam, koca bir yeryüzünü cehenneme dönüştürmüş olmam gerçeğini ortadan kaldırmıyor. Oysa bu yeryüzü cehenneminin her tuğlası ve taşı kendi insan ırkımın cesetleri, bu tuğla ve taşlar arasındaki harç ise onların emeklerinden, inançlarından başka bir şey değil.

Evet, ben insan... Ateşte yanmayan, suda boğulmayan tek varlık/yaratık. Yeryüzü cehenneminin yakıtı da noktasal sahte cennetlerin harcı da benim. Noktasal sahte cennetlerimi ayakta tutabilmek için kendi insan ırkımı inşa ettiğim bu yeryüzü cehennemime gömüyordum. İstiyordum ki, kimse benim hesaplarımı bozmasın.

Sanıyordum ki hesapları sadece ben yapıyorum ve benim hesabımın üzerinde hesap yok. Sanki ben evvel ve ahirim de bütün soruları bin soruyorum.

Kendimi kandırmada üstüme yok. Kurgu, hayal ve saplantılarımı gerçek sanıyordum. Bu yalana kendimi öyle kaptırmıştım ki, ölümün gelip beni bulmayacağını, gücümün ve malımın beni ölümsüz kılacağını sanıyordum. Artık bende bu durum, bir sanı olmaktan çıkmış, bir

saplantıya hatta kör bir imana dönüşmüştü.

Beni bu saplantıya bu kör imana sahip olduklarım, malım-mülküm, askeri ve teknolojik gücüm düşürüyordu. Bu sahip olduklarımın mutlak ve ebedi bir güç olduğunu, üstelik bunların ilelebet bende kalacağını sanıyordum. Çünkü eriyen bedenimi, ölen yakınlarımı çöken imparatorluklarımı, geri tepen silahlarımı görmeme rağmen böyle inanıyordum.

Bu kör imanın girdabında dönüp duruyorum. Taşlaşan yüreğim, tüm algılama yeteneğini kaybetmiş, bütün seslere, görüntülere, uyarılara kilitli. Yüreğimin üzerinde kendi ellerimle ördüğüm tunçtan kılıflar var. Onu artık ben bile açamıyorum. Bugün de böyle... Bütün çığırtkanlığım ve hoyratlığım la kendi helakimi çağırıyorum.

Ama ben insan... Zalimi ile mazlumu ile hala “ben” diyorum... Zalim, mazlum yanı mı, mazlum, zalim yanı mı beslemeye devam ediyor.

Ben insan... Evrenin efendisiyim ya; başkası değil, kendi sonumu da ben belirlerim diyorum.

Aklımca ölürken/yok olurken bile diz çökmeyeceğim. Öyle sanıyorum. Yokluğun olmadığını bilmediğim ve gerçek azapla karşılaşmadığım ne kadar da belli.

“İnsandan önceki dönem sonsuz bir zaman kesitinden ibaret değil midir? İnsanın adını bile anılmaya değer olmadığı bir dönem. Şüphesiz sınamak için insanı karışıklı bir meniden yaratan ve onu işiten ve gören bir varlık yapan da biziz. İster şükretsin, ister inkâr etsin diye yol da gösterdik. (Bunun sonucu olarak) nankörlük yapanlara; zincirler, kelepçeler ve azgın bir ateş hazırladık” (76/1-4)

Yaratıcım beni şöyle anlatıyor: “İnsan kendisini bir damla meniden yarattığımızı görmüyor mu? Ancak o, apaçık bir hasım kesiliveriyor. Yaratılmış olduğunu unutarak bize bir de laf dokunduruyor: “çürüyen kemikleri kim diriltecek” diye” (36/77-78).

“İnsan başıboş bırakılacağını mı sanıyor! O, atılan bir damla meniden yaratılmadı mı” (37/36-37)?

Kendisine fücür ve takva verildiğini bilsin ki, kendisini arındırıp temizlerse kurtulacak, kendisini kirletip günaha gömerse mahvolacak” (91/8-10).

“İnsan, her dilediğini elde etme hakkına sahip olduğunu mu sanır? Hâlbuki hem ötekisi hem de bu dünya, [yalnız] Allah’a aittir!”(53/23-24)

“İnsanı bir damla meniden yarattı. Birden o insan, yaratanına apaçık bir hasım kesiliverdi.(16/4)

“Vay haline iftira atanın ve ayıp-kusur arayanın! [Vay haline o kişinin] ki, serveti biriktirir ve onu bir kalkan (koruyucu) sayar, Zanneder ki serveti/sahip oldukları onu sonsuza dek yaşatacak!

Hayır, tersine, [öteki dünyada] çökerten bir azaba terk edilecektir o! Bilir misin nedir o çökerten azap? Allah tarafından tutuşturulan bir ateş, [münkir/kibirli] kalplerin üstünde yükselen: Üzerlerine salınacak (bir ateş), sonsuz sütunlar arasında!” (Hümeze süresi).